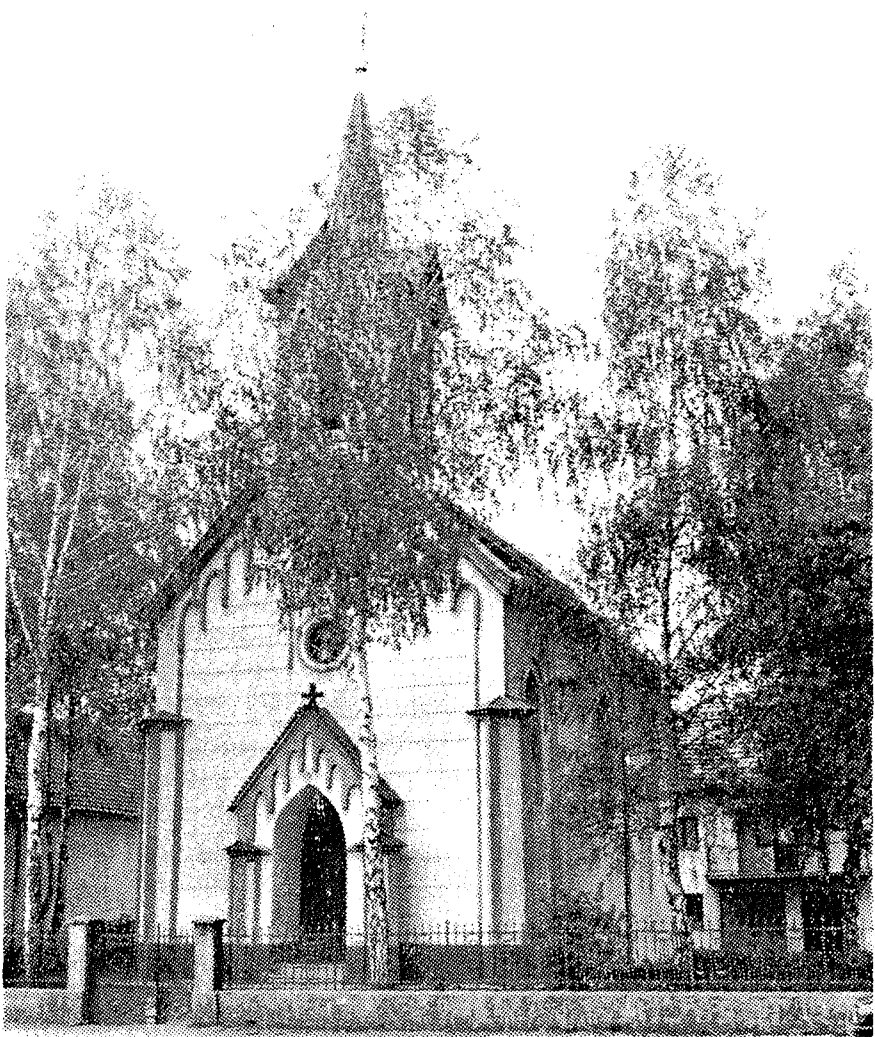

to je da su ondje od 1970. do 1985. godine boravile časne sestre, a dvije godine je, kao lakolani kapelan, ondje stanovao i svećenik Karlo Prpić. Nastojanjem vlč. Prpi-

Kapelica u Dragaliću (foto: A. Zovko)

ća započelo se s obnovom kapelice, koja je dovršena za sadašnjega župnika fra Ivice Alilovića.

Sadašnja su zvona nabavljena 1928. godine. Lijevana su u Zagrebu, a posvetio ih je pomoćni zagrebački biskup Salis-Seewis. U Dragalić su dopremljena 1. travnja. Kad je trebalo zvona podići na toranj, nastao je pravi mali rat u Dragaliću. Tadašnji su naime dragalički crkveni tutori dali na zvona ispisati svoja imena i ime župnika Matice. Na to se diglo cijelo selo zahtijevajući da se imena uklone. Zvona nisu podignuta na toranj sve dok majstor nije isturpijao imena tutora. Ime župnika Matice ipak je ostalo. Veliko zvono, na čast sv. Ivana, teško je 340 kg, srednje, sv. Ane, 161, a malo, sv. Josipa, 101 kg.

Kapelica u Poljanama

Makar su Poljane relativno malo selo, imaju dvije kapelice: katoličku i pravoslavnu. Katolička kapelica na čast sv. Fabijana i Sebastijana bila je podignuta već u XVIII. stoljeću. Ta je međutim kapelica davno propala. Sadašnju kapelicu započeli su Poljančani zidati 1922. godine. Oltarnu sliku sv. Fabijana i Sebastijana kapelica je dobila na dar iz Jasenovca. Kapelica je široka 3 m i isto toliko duga. Na zvoniku se nalazi šezdeset kg teško zvono. Kapelica u Poljanama danas je nažalost u vrlo lošem stanju.

Kapelica u Goricama

Selo Gorice i Donji Bogičevci pripadali su župi u Staroj Gradiški sve do 1940. godine. Zbog nemogućeg pristupa svojoj župi, pogotovo kad se Sava izlije, obadva sela su priključena bogičevačkoj župi. U Goricama je već tada postojala sadašnja kapelica sv. Vida. Ta je kapelica duga 5 m, a široka 4 m. Sadašnju oltarnu sliku izradio je Ivan Zukanović, akademski slikar iz Dragalića. Kapelica posjeduje zvono teško 95 kg.

Kapelica u Okučanima

Župna crkva u Okučanima (foto: A. Zovko)

Nakon silnih natezanja i opiranja vlasti konačno je 1906. godine dobivena dozvola za gradnju kapele u Okučanima pod uvjetom da ne smije biti ni veća ni viša od pravoslavne crkve. Gradnja kapelice stajala je 7000 kruna, a gradio ju je građevinski poduzetnik Josip Hamer iz Nove Gradiške. U kapelicu je smješten oltar koji je bio namijenjen župnoj crkvi u Raiću, ali ga tamošnji župljani nisu htjeli jer im je bio premalen. Kapelica je duga 13, a široka 8 m. Spočetka je kapelici Josip Novak iz Okučana dao zvono teško 15 kg da se može dati kakav-takav znak zvona. Poslije je nabavljeno sadašnje zvono teško 90 kg. 18. srpnja 1987. godine osnovana je u Okučanima župa, te je kapelica sv. Vida u Okučanima postala župnom crkvom.

Prvim župnikom imenovan je fra Vlado Ljevar. Fra Vlado se rodio 24. siječnja 1918. godine u Sasini. Stupio je u Franjevački red i za svećenika je zaređen 29. lipnja 1942. godine. Službovao je po različitim župama u Bosni, uglavnom u banjalučkom kraju.

Za novu župu kupljena je kuća u Okučanima, M. Stanivukovića 21 (cesta prema Cagama). Župi su priključena sela Okučani, Dubovac, Cage i ostala sela između bogičevačke, čagličke i rajičke župe. Ovdje, istina, nema posebno veliki broj vjernika. Međutim, prisutnost svećenika je od goleme važnosti, a bogičevačka župa bila je i onako prostorno prevelika. S druge strane, Okučani su prometno, trgovačko i upravno središte, i očekivati je da će se i broj žitelja i broj vjernika povećavati.

BOGIĆEVAČKI ŽUPNICI

1. Mijo Pukanić (1789—1808) — Prvi bogićevački župnik postao je mladi novogradiški kapelan. Rođen je u Požegi 1765. godine. Zaređen je za svećenika 1788. godine. Odmah je bio i imenovan kapelanom u Novoj Gradiški, a već je iduće godine premješten u novoosnovanu župu. Službu u Bogićevcima preuzeo je u prosincu 1789. godine. Njemu je pripala čast da počne voditi matice krštenih, vjenčanih i umrlih. U Bogićevcima je župnikovao 20 godina manje sedam mjeseci. 1805. godine pribavio je građevni materijal za zidanje nove župne crkve, ali do toga u njegovo vrijeme nije došlo. Premješten je za župnika u Bučje 1808. godine. Poslije je postao župnikom i dekanom u Novoj Gradiški gdje je i umro 1852. godine kao najstariji svećenik Zagrebačke nadbiskupije.

2. Sigismund Crnić (1808—1817) — O župniku Crniću znademo relativno malo. On nije direktno naslijedio svoga predšasnika, već je neko vrijeme župom upravljao Juraj Gendić. Crnić je preuzeo župu u studenom 1810. godine. Za njegovih sedam i pol godina župnikovanja vodio se spor oko sjedišta župe. Crnić je umro 30. svibnja 1817. godine. Ne znamo da li je pokopan u Bogićevcima.

3. Mirko Radanović (1817—1837) — Ovo ime treba posebno zapamtiti. Dvadeset je godina ovaj čovjek proveo kao svećenik u Bogićevcima. Da nije bilo njegove upornosti — svidjelo se to kome ili ne — ne bi danas bilo ni bogićevačke crkve, najpoznatije i danas najstarije građevine u Bogićevcima. Nad njegovim grobom u groblju stoji bezimni spomenik za koji skoro nitko u bogićevačkoj župi i ne zna, ali nad selom se izdiže seoski simbol vidljiv iz daleka. Radanović je došao s novo-

gradiške kapelanije za bogićevačkog župnika. Cijeli je svoj svećenički vijek proveo u ovoj župi. Ostavio je za sobom najljepši mogući spomenik. Započeo je župnu spomenicu koju je njegov nasljednik prepisao. Umro je u Bogićevcima 7. studenoga 1837. godine i počiva u sjeni župne crkve koju je sagradio. Ako je netko zaslužio sjećanje, molitvu i poštovanje Bogićevljana, to je svakako vlč. g. Mirko Radanović.

4. Ivan Starešinić (1836—1849) — Rodio se u Brodu 16. svibnja 1797. godine. Bogićevačkim je župnikom imenovan 5. srpnja 1838. godine, a župu je preuzeo 27. kolovoza iste godine. Bio je to marljiv svećenik. Radanovićevu je crkvu iznutra dovršavao, nabavljao oltare, slike i knjige. Na tornju župne crkve postavio je 1844. godine jabuku, a obnovio je staru kapelicu i seoski križ u Dragaliću. Vodio je župnu spomenicu. U ožujku 1849. godine imenovan je župnikom u Bebrini.

5. Jakov Moger (1849—1860) — U svojih jedanaest godina župnikovanja velečasni Moger nije zapisao ni jedno slovo u župnu spomenicu. U tih jedanaest godina nije bilo ni kanonske vizitacije u župi. Vjerojatno nije htio ostaviti za sobom poseban spomenik. Zna se da je 5. studenoga 1860. godine preselio za župnika u Raić.

6. Marin Hemen (1860—1887) — Nitko nije tako dugo bio župnikom u Bogićevcima kao on. Hemen se posebno brinuo unaprijediti župnikovo gospodarstvo. Zasadio je cijepljeni vinograd i šljivik. U njegovo vrijeme pada i gradnja sadašnje kapele u Dragaliću koju je on blagoslovio. U župnoj je spomenici ispisao čak 80 stranica. Zabilježio je dosta nesporazuma sa župljanima, a od najstarijih Bogićevljana, koji su to pak čuli od svojih starijih, doznajemo da je Hemen i kap udarila zbog silnog uzrujavanja od nekih Bogićevljana. Župnik Marin Hemen umro je iznenada 24. srpnja 1887. godine. Sahranjen je u župnom groblju, inad grobom mu je rod-

bina podigla spomenik. Novogradiški dekan Josip Kolarić predložio je Nadbiskupskom duhovnom stolu da poslije njega imenuje nekoga odlučnog čovjeka koji će u župi uvesti reda.

Dotrajala kapelica u Poljanama (foto: A. Zovko)

7. Petar Agjić (1887—1904) — Spomenuti dekan Kolarić imenovao je svoga kapelana Petra Agjića upraviteљem bogićevačke župe sutradan po Hemenovoj smrti. Nadbiskupski je duhovni stol ovo imenovanje potvrdio, i Agjić je preuzeo župu 25. studenoga iste godine. Župnik Agjić rodom je iz Mihaljevaca kod Požege. Po naravi je bio odlučan i tvrd čovjek. Nije posizao za tuđim pravima, ali svoja je branio do kraja. U župnoj je spomenici ispisao više od stotinu stranica. Bolest jetre naglo ga je oborila u postelju, i nakon tri tjedna bolovanja preminuo je 9. rujna 1904. godine. Sahranjen je na župnom groblju pored svoga predšasnika.

8. Josip Gjurišević (1904—1914) — Rodom iz Đurđevca Gjurišević je s požeške kapelanije premješten za bogićevačkog župnika. U deset godina svoga službovanja dao se na uređivanje župne crkve. Za njegovo su vrijeme nabavljeni oltari Majke Božje i sv. Katarine, crkva je iznutra oslikana, nabavljena su zvona, a podignuta je i kapelica u Okučanima. Gjurišević je bio čovjek krhka zdravlja. Ubrzo mu je oslabio sluh i početkom 1914. godine zamolio je od crkvenih vlasti mirovinu. Na Blaževo 1914. godine predao je službu svome nasljedniku, a u travnju se odselio u svoj rodni Đurđevac. Ondje je umro 25. studenoga 1916. godine. Za služenje misa ostavio je bogićevačkoj župnoj crkvi 1157 kruna.

9. Franjo Matica (1914—1940) — Župnika Matice se još uvijek sjećaju stariji župljani. O njemu se od njih može čuti kako je bio vrlo pristupačan i susretljiv čovjek. Svoje je župljane savjetovao ne samo u župničkim poslovima već i u gospodarskim. Kod njega su se skupljali muškarci u župnom stanu slušati radio. Pokrenuo je u župi više katoličkih organizacija: Treći franjevački red, Hrvatski Sokol, Djevojačko društvo i Katoličku akciju. Suradivao je u osnivanju dobrovoljnog vatrogasnog društva, tamburaškog društva, a znao je poticati i na

priređivanje priredbi. Sadašnji izgled župna je crkva u glavnim obrisima dobila za njegova vremena i najvećma njegovim nastojanjem. Inače Matica potječe iz Ivanić Grada. Prije dolaska u Bogičevce bio je kapelan u Novoj Kapeli. Iz Bogičevaca je otišao u Novu Gradišku gdje je bio župnik i dekan. Umro je 1946. godine, a sahranjen je u novogradiškom groblju. Bogičevački župljani su mu prilikom zlatne mise darovali jedan kalež, makar je on tada već bio u Novoj Gradiški.

10. Stjepan Bucković (1940—1945) — Bucković se rodio u Pribiću 1914. godine. Za svećenika je zaređen 1938. godine, a u Bogičevce je došao s novogradiške kapelanije. Njegovo župnikovanje se odvijalo u najtežim ratnim godinama. Bio je to vrlo povučen i pobožan svećenik. Priče kako je on navodno »išao sa šmajserom na oltar« najobičnije su izmišljotine. Bucković sigurno nije znao ni »s koje strane metak izlazi«. Mnogo se brinuo za smještaj mnogobrojnih izbjeglica koje je primao i hranio i na župnom stanu. U crkvi su za njegova vremena postavljeni i oslikani prozori, a i on je sam jednoga darovao. Po odlasku iz Bogičevaca službovao je na mnogim župama. Umirovljen je 1970. godine kao župnik u Staroj Ploščici. Zadnje je godine proveo u svećeničkom domu u Zagrebu. Umro je 1984. godine i pokopan u rodnom Pribiću. Valja još reći — istine radi — da Bucković nije u zatvoru proveo ni jednoga jedinog dana.

11. Stjepan Mičević (1945—1949) — I Mičević je došao s novogradiške kapelanije. On je inače rođen u Gradcu kod Pleternice 1914. godine, a bio je Buckovićev školski kolega. Čovjek vedre naravi. Župljane je na brzinu upoznao i rado navraćao u kuće. Bio je vatren propovjednik. 1949. godine premješten je za župnika u Podravsku Slatinu, ali je često i rado dolazio u Bogičevce i Dragalić. Umro je 5. kolovoza 1976. godine i sahranjen u Podravskoj Slatini.

12. Ivan Šimunović (1949—1960) — Rodio se u Godinjaku 1919. godine. Za svećenika je zaređen 1945. godine te je kao kapelan službovao u Hrvatskom Zagorju, a početkom 1949. godine preuzeo je župu od župnika Mičevića. Šimunović je bio vrlo temperamentne naravi. Lako je planuo. Mi smo to kao ministranti znali često doživjeti. Mnogo se brinuo o redovnom održavanju vjeronauka, pazio je na crkveno pjevanje i uređivanje crkve. Rado je hodočastio, a u Dragalić je preko Varošina često pješačio. Imao je vrlo bogatu privatnu knjižnicu. I nagovarao je posebno djecu da čitaju. Šimunović je 1960. godine premješten za župnika u Novsku. Ondje je iznenada preminuo 6. siječnja 1980. godine. Pokopan je u Tisovcu.

13. Dr. Ivan Tylšer (1960—1964) — Šimunovićev školski kolega. Rodio se 1920. godine u Buku, a za svećenika je zaređen 1945. godine. Kao mladi svećenik imenovan je prvim župnikom novoosnovane župe Čaglin. 1956. godine odlazi u Rim gdje je doktorirao iz crkvenoga prava. Kad se 1960. godine vratio u domovinu, imenovan je u Bogičevcima bogičevačkim župnikom i dekanom novogradiškoga dekanata. Isticao se staloženošću i jednostavnošću. Nakon 4 godine župnikovanja u Bogičevcima imenovan je najprije tajnikom Zagrebačke nadbiskupije, a poslije zabregačkim kanonikom i ravnateljem nadbiskupske kancelarije. Te službe i danas vrši.

14. Željko Slonjšak (1964—1971) — Rođen je u Marincima u Hrvatskom Zagorju 1936. godine. Za svećenika je zaređen 1961. godine. Službovao je kao kapelan u Samoboru, a u kolovozu 1964. godine preuzeo je bogičevačku župu. Župnik Slonjšak je bio vrlo poduzetan čovjek. Hrabro je ulazio u velike popravke župne crkve i stana. Pobrinuo se da se izgradi vjeronaučna dvorana u Bogičevcima, a u Dragaliću kod kapele, kuća s vjeronaučnom dvoranom. U ožujku 1970. godine uspio je do-

vesti u Dragalić redovnice iz družbe Kćeri Božje Ljubavi. One su u Dragaliću boravile do kraja 1985. godine. O Josipovu 1971. godine premješten je za župnika u Kutinu gdje se i danas nalazi.

15. Stjepan Ilijaš (1971—1985) — Rodio se u Maloj Erpenji u pregradskoj župi 1924. godine. Nije se odmah opredijelio za svećeničko zvanje, već je bio tzv. »kasno zvanje«, što je rado isticao. Službovao je kao prvi župnik u Zdenkovcu kod Požege, zatim u Sv. Martinu pod Okićem, potom u Bebrini, a 1971. godine preuzeo je Bogičevačku župu. Župnik Ilijaš započeo je gradnju novoga župnog stana i skoro ga dogotovio. 1985. godine zamolio je duhovne vlasti da ga stave u mirovinu. On je župu predao bosanskim franjevcima. Svoje penzionerske dane provodi u Đakovačkim Selcima. Zbog njegove bolesti u Dragaliću je bio namješten 1983. godine vlč. g. Karlo Prpić koji je ondje ostao dok župu nisu preuzeli bosanski franjevci.

16. Fra Ivica Alilović (1985) — Rodio se 25. III. 1938. godine u župi Busovača blizu Zenice. Gimnaziju je završio u Visokom kod franjevacu, a bogosloviju u Sarajevu i Njemačkoj gdje je i ostao na službi oko 10 godina na njemačkim župama. Poslije povratka iz Njemačke bio je župnik u Dolcu kod Travnika, pa gvardijan u franjevačkom samostanu u Fojnici, a 1985. godine preuzima župu Gornji Bogičevci. Obnovio je crkveni toranj na župnoj crkvi, popravio orgulje, postavio nove prozore na tornju i ulazna vrata na crkvi kao i novo stubište na ulazu u crkvu. Dovršio je i uredio župnu kuću izvana i iznutra, sredio kućno dvorište i osposobio vjeronaučnu dvoranu. A u Dragaliću — filijalnoj crkvi — ožbukao crkvu izvana, okrečio iznutra, postavio lamperiju, uveo novu električnu instalaciju i elektrificirao crkvena zvona.

SVEĆENICI IZ ŽUPE

Iz bogičevačke župe potječe trenutno osam živih svećenika. Najstariji podatak o mladoj misi u Bogičevcima zabilježio je župnik Starešinić 1844. godine kad je Stjepan Laić, inače požežanin, u Bogičevcima služio prvu misu. Zbog čega je Laić u Bogičevcima služio svoju mladu misu, nije poznato.

1. Juraj Kolb — Rodio se u Okučanima 1873. godine. Njegov otac Hugo bio je u Okučanima gostioničar. Po njemu još i danas stariji Okučanci put od šumarije prema željezničkoj pruzi zovu »Ugin put«. Za svećenika je zaređen 1896. godine i služio je mladu misu u Bogičevcima 2. kolovoza 1896. godine. Službovao je kao kapelan u Oriovcu, Vinagori, Tuhlju i Orahovici gdje je 1909. godine postao i župnikom. Juraj Kolb je umro u Orahovici 21. prosinca 1941. godine.

2. Fra Kamilo Stjepan Kolb — Rođeni je brat Jurja Kolba. Rodio se u Okučanima 31. srpnja 1887. godine. Kao petnaestogodišnji mladić stupio je u franjevački samostan u Cerniku. Za svećenika je zaređen 1910. godine, a mladu misu je služio kod svoga brata Jurja u Orahovici. Kamilo Kolb je jedan od naših najvršnjih skladatelja crkvene glazbe u ovome stoljeću. Pripovijeda se da je njegova mati bila crkvena počimalja u Bogičevcima i da se u njihovoj kući mnogo pjevalo. Kamilo Kolb je mnogo skladao i svirao. Suradivao je u »Sv. Ceciliji«, časopisu za crkvenu glazbu i bio orguljaš u mnogim franjevačkim samostanima. Umro je u Virovitici 1965. godine.

3. Stjepan Polgar — Nije se rodio u Bogičevcima, niti je ondje služio mladu misu. Ovdje ga spominjemo jer se kao dječak doselio u Okučane gdje mu je otac bio šef željezničke stanice. Stjepan je stupio u Isusovce i

zaređen je za svećenika u Rimu 1943. godine. Od mlade mise pa dalje on je misionar u Indiji. 1968. godine posjetio je rodni kraj gdje je služio i sv. misu.

4. Mirko Polgar — Rođeni je brat patra Stjepana također isusovac. Rodio se u Okučanima 1920. godine. Za svećenika je zaređen 1947. godine i služio je mladu misu u Bogičevcima. Vršio je različite službe po isusovačkim rezidencijama, a sada na gimnaziji dječakoga sjemeništa u Zagrebu predaje engleski jezik.

5. Fra Marijan Nikola Žugaj — Rodio se u Bogičevcima od Antuna i Etelke Žugaj 1919. godine. Stupio je u Red franjevac konventualaca na Svetom Duhu u Zagrebu. Redovnički poglavari su ga poslali na studije u Rim. Zaređen je u Rimu 1943. godine. Ondje je polučio i doktorat iz teoloških znanosti. Mladu misu je služio u Bogičevcima po završetku drugoga svjetskog rata. Obavljao je u svome Redu mnogobrojne službe. Bio je provincijal Hrvatske provincije konventualaca, član vrhovne uprave Reda u Rimu, a sada se nalazi u Asizu. Pater Marijan piše članke i rasprave. Objavio je na talijanskom jeziku i knjigu o papi Sikstu V. koji je hrvatskoga podrijetla.

6. Josip Dumenčić — Rodio se u Stajnici u Lici, a kao dječak se s roditeljima doselio u Bogičevce. Za svećenika je zaređen 1945. godine i mladu je misu služio u Bogičevcima. Službovao je u Staroj Gradišci, Rečici kod Karlovca, Vrbju i Krapju. Velečasni g. Dumenčić se zbog narušena zdravlja povukao u mirovinu. Sada provodi svoje dane u Bogičevcima u svojoj kući u Novom kraju.

7. Fra Mihael Nikola Maga — Sin je Augustina i Marije Maga, a rodio se u Donjim Bogičevcima, 16. studenog 1936. godine. Član je Reda franjevac konventualaca. Bogoslovske je studije završio u Fribourgu gdje je zaređen za svećenika 1964. godine. Ondje je služio i

svoju mladu misu. U Bogičevcima je odslužio prvu misu po završetku studija 1966. godine. Fra Mihael djeluje kao svećenik u Galdovu kod Siska.

8. Antun Herman — Rodio se u Dragaliću 16. siječnja 1939. godine od oca Antuna i majke Ludmile. Poslije osmoljetke je završio gimnaziju u Dječakom sjemeništu u Zagrebu. Teologiju je sudirao na teološkom fakultetu u Zagrebu. Zaređen je 1964. godine za svećenika, a mladu je misu služio u Dragaliću iste godine. Bio je namješten najprije kao župnik u Šćitarjevu kod Zagreba, a sada je župnik u Međuriću.

9. Andrija Lukinović — Rodio se u Bogičevcima 1944. godine. Gimnaziju je završio u Dječakom sjemeništu u Zagrebu. Nakon studija teologije zaređen je za svećenika 1969. godine. Mladu je misu služio 30. studenog 1969. godine u Bogičevcima. Službovao je kao kapelan u Požegi, kao župnik u Skenderovcima, a sada je arhivist u Kaptolskom arhivu u Zagrebu.

10. Josip Stanić — Sin Luke i Anđe r. Rašić. Rodio se u Dragaliću 17. listopada 1960. godine. Stupio je u salezijanski red. Školovanje je dovršio u Zagrebu gdje je zaređen za svećenika 1988. godine. Mladu misu je služio u Dragaliću 10. srpnja iste godine, a sada se nalazi na višem studiju u Rimu.

Među svećenicima poteklim iz bogičevačke župe treba spomenuti i jednoga koji pripada zajednici katoličkih vjernika istočnoga obreda. Njihova je župa u Lipovljanima, a pripadaju Križevačkoj grkokatoličkoj biskupiji. To je **Pero Repčen**. On se rodio u Kamenici kod Banja Luke 19. rujna 1949. godine. Kao dječak se odselio s roditeljima u Dubovac, zatim u Cage pa u Gornje Bogičevce. Za svećenika je zaređen 19. rujna 1976. godine, a mladu je misu služio u Bogičevcima 26. rujna iste godine. Sada je ekonom grkokatoličkog sjemeništa u Zagrebu.

REDOVNICE IZ ŽUPE

Iz župe Gornji Bogićevci, posebno iz Dragalića ima i nekoliko redovnica.

U Redu sestara milosrdnica bila je **s. Justa Amalija Zukanović**. Rodila se 24. kolovoza 1902. godine u Dragaliću od Stjepana i Franjke rođ. Matošević. Stupila je u samostan sestara milosrdnica 1926. godine, a zavjete je položila 1928. godine. Službovala je po različitim samostanima i bolnicama. Umrkla je 12. siječnja 1989. godine u Zagrebu.

U Redu služavki maloga Isusa bilo je ukupno pet bogićevačkih župljanki. To su:

S. Tomislava Jozefina Lukinović, rodila se 18. rujna 1904. godine u Gornjim Bogićevcima od roditelja Karla i Ane rođ. Pišćević. Stupila je u samostan oko 1925. godine. Cijeli je redovnički vijek provela u samostanu u Vinkovcima gdje je i umrla 9. prosinca 1944. godine.

S. Hortulana Marija Stolar, rođena 7. prosinca 1905. godine u Dragaliću od Ivana i Terezije rođ. Mračko. Zavjete je položila 1925. godine. Najviše se bavila njegom bolesnika. Umrkla je 14. lipnja 1987. godine u Zagrebu.

S. Hedviga Ana Stolar. Rođena je sestra s. Hortulane. Rodila se 31. srpnja 1907. godine. Zavjete je položila 1926. godine. Radila je najviše kao vrtlarica. Sada živi u samostanu u Vinkovcima.

S. Avelina Štefanija Moravčik. Rođena je u Dragaliću 13. ožujka 1910. godine od Stefana i Marije Dančo. Zavjete je položila 1930. godine. Skoro cijeli život provela je kao vrtlarica u Vinkovcima gdje se i danas nalazi.

S. Klementina Marija Kohut. Rodila se 4. travnja 1910. godine u Dragaliću. Kći Petra i Ane r. Cvjetko. Zavjete je položila 1932. godine. U samostanima je bila kuharica i vrtlarica. Umrkla je u Zagrebu 19. travnja 1988. godine.

S. Barbara Maga. Rođena je sestra patra Mihaela. Kći Augustina i Marije r. Štimac. Rodila se u Donjim Bogićevcima 29. studenog 1927. godine. Stupila je u Red franjevki misionarki u Zagrebu 1962. godine. Zavjete je položila 5. srpnja 1964. godine. Sada živi u samostanu u Vinkovcima.

S. Božena Marija Stanić kći Luke i Anđe rođ. Rašić. Rodila se u Kostajnici 7. prosinca 1948. godine. Kao dijete doselila se s roditeljima u Dragalić. Stupila je u Red sestara Naše Gospe 1964. godine. Zavjete je položila 5. srpnja 1970. godine. Služila je kao njegovateljica u staračkom domu u Njemačkoj. Oboljela je i vratila se u domovinu. Umrkla je u samostanu u Remetama 22. veljače 1987. godine. Inače je sestra p. Josipa Stanića.

ZAPISI IZ ŽUPNE SPOMENICE

Spomenicu bogičevačke župe započeo je pisati župnik Mirko Radanović. Župnici su u spomenicu bilježili važnije događaje iz života župe: gradnje, popravke, nabavke crkvenoga ruha i posuđa, — ponekad su pribilježili i događaje iz života biskupije i opće Crkve, politička zbivanja, gospodarske i vremenske prilike i neprilike. Bogičevačka spomenica ima dva dijela. Stari dio teče od 1820—1829, a novi dio od 1829. do danas. Ovdje donosimo izbor zanimljivijih podataka koji nisu iskorišteni u ostalom tekstu o historijatu župe.

1823. godine iskopan je bunar u cintoru prema glavnom drumu. Taj se bunar zarušio 1844. godine, ali je iste godine i očišćen.

2. lipnja 1848. godine bio je treći dan Duhova, kirvaj u Bogičevcima, navečer u 8 sati dogodio se jaki potres. Ovaj se bunar potpuno zarušio. Iste je godine iskopan sadašnji bunar kod župnog dvorišta.

9. kolovoza 1831. godine u 4 sata poslije podne sunce je porumenilo, a sutradan je cio dan bilo plameno-crveno. Za ovaj rijetki događaj župnik Radanović je rekao da je loš znak za svijet.

1830. godine osnovane su pučke škole u Bogičevcima i u Dragaliću. 1846. godine u proljeće započela je gradnja škole nasuprot župnom stanu. U studenom škola je blagoslovljena. Imala je tada 55 đaka.

1864. godine bio je veliki pomor rogate stope u župi i okolici. Župljani su tom prilikom na ime zavjeta skupili 84 forinte od čega je nabavljeno prilično misnog ruha za crkvu.

24. svibnja 1866. godine, opet je to bio treći dan Duhova, u noći je pao debli mraz. Voda se zaledila, a mraz je poharao cijelu Monarhiju.

9. studenog 1880. godine u pola osam ujutro osjetio se potres. Župnik Hemen je zabilježio da je župni stan škripao i njihao se, a čula se podzemna tutnjava. (Tada je nastradao Zagreb).

Kapelica u Goricama (foto: Zovko)

1. srpnja 1881. godine razvojačena je Vojna krajina. Otada su župljani živjeli pod civilnom upravom.

22. kolovoza 1882. godine postavljen je temeljni kamen za novu školu u Bogićevcima. (To je danas zapadni dio sadašnje školske zgrade, od ulaza prema Karlovcu.)

10. siječnja 1888. godine puštena je u promet željeznička pruga Sisak — Nova Gradiška.

Od 13. lipnja do 17. listopada 1890. godine nije palo ni kapi kiše. Presušili su u selu svi bunari osim župnog, Dolnjaka i Klaićevog. Poslije pet mjeseci i četiri dana suše pao je snijeg.

1891. godine iskopana su u Starom kraju dva bunara. Jedan pred Orešićevom (danas Bogdanovićevom) kućom, a drugi pred Posavčevom. Ovaj drugi je i danas u upotrebi, dok je prvi zatvoren.

30. rujna 1891. godine provezao se kroz selo ban Khuen Hedervary. Osim učitelja Leppeea, za koga je župnik zapisao da je bezbožnik, i školske djece nitko nije izišao pozdraviti bana.

3. rujna 1893. godine prilikom popravka tornja župne crkve majstor Stjepan Carl popeo se na križ na vrhu zvonika. Stojeći tako on je pred okupljenim narodom i svećenicima održao zdravicu u čast dobrotvora crkve, političkih i crkvenih velikodostojnika.

19. lipnja 1897. godine naletio je jaki ciklon. Potpuno je pobacao crijep s crkve, odnio krovove s mnogo kuća i počupao stabla. U cintoru je dvije godine stajao plast sijena. Njega je ciklon prepolovio i gornju polovicu u zraku preokrenuvši zabio u zemlju.

23. srpnja 1900. godine led je padao pola sata. Najviše su nastradali Dragalić i Donji Bogićevci gdje se leda moglo naći još tri dana poslije.

1906. godine podignuta je nova škola u Dragaliću.

1914. godine početak Prvoga svjetskog rata. Dio župljana otišao je pod pušku, a dio u Srijem kopati šančeve. Uskoro je otkupljivana i krupna stoka za podvoz.

1918. godina: u Okučanima se pojavili komite koji su pljačkali i ubijali. 30. listopada u noći opljačkali su i župnika Maticu. Opasnost od njih nije prošla sve dok narodna garda nije uhvatila i ubila 26 razbojnika.

1925. godina: župnik Matica i osam župljana hodočastilo u Rim.

1926. godina: regulacija potoka Draževca. Zbog toga velike svađe u Bogićevcima.

19. ožujka 1928. godine u jedan sat poslije ponoći ponovno je bio potres. Crkva je napukla, i srušeno je nekoliko dimnjaka.

3. lipnja iste godine, na Tijelovo, u pola tri poslije podne led, krupan kao kokošje jaje, stukao Varošane, Groblja i Zabrdra. Dragalić je stučen do kapele. Poslije toga zavladała je suša tako da nije bilo ni kukuruza.

26. lipnja 1929. godine lopovi su provalili u župnu crkvu. Ukrali su »jednu olovku, nekoliko kutija žigica i škljocu«!

1933. godine nabavljena je mostna vaga. Firma »Usora« otkupljivala je šećernu repu i ponudila Bogićevcima na otkup ovu vagu. Budući da selo nije imalo novaca, crkveni odbor ju je kupio. Vaga je montirana iza seoske straže. Prve godine na njoj je bila zarada 600 dinara.

1—8. ožujka 1936. godine održane su u župi misije. Održali su ih isusovci. Skoro cijela župa se ispovjedila. Iste je godine započeta gradnja doma za vatrogasce. Župnik Matica je potakao ljude na gradnju i dao dio cintora za to. Stara seoska straža premještena je dalje (stajala je kod današnjega vatrogasnog tornja). Za dom je pečeno 45.000 cigala, a zamišljen je kao crkveno vlas-

ništvo. »Hrvatski seljački dom« je dovršen 1937. godine. Prvu su priredbu u njemu održali bogičevački vatrogasci »s moralnim i materijalnim uspjehom«.

1938. godine staroj školi dozidan je novi, istočni dio. Od cirtora je za to, dopuštenjem Duhovnoga stola iz Zagreba, otcijepljeno 77 m².

22. veljače 1942. godine u prostonijama škole u Bogičevcima obavljen je prijelaz na katoličku vjeru oko 2.000 pravoslavaca iz okolice. Župnik je tim povodom zapisao: »Potpisani je uvjerenja da neće biti nikakova ploda od tih prelaza, nego samo duhovne štete. Međutim, u tim našim zamršenim prilikama, u tom požaru mržnje, nakana je Katoličke Crkve da se spase ugroženi ljudski životi. Crkva ne snosi nikakve odgovornosti za te prelaze koji su potaknuti od strane državne vlasti.«

19. siječnja 1949. godine iz župnoga su ureda odnesene sve matične knjige. Antun Šimić, ovlaštenik kotarskog odbora, preuzeo je ukupno 17 matičnih knjiga.

1950. godine bila je velika suša. Bunari skoro svi presušili. Bogičevljani vozili vodu s Dolnjaka.

1953. godine elektrificirana kapela u Dragaliću.

16—23. studenog 1958. godine misije u župi održali isusovci.

1959. godine elektrifikacija u G. Bogičevcima.

25. ožujka 1960. godine na večernjoj misi prvi puta zasvijetlilo električno svjetlo u župnoj crkvi.

Zapise što su ih poslije navedenih datuma zabilježili danas još živući župnici ostavljamo generacijama koje dolaze poslije nas. Mi se tih događaja još živo sjećamo.

Dodatak

BOLESNIČKO POMAZANJE

Znak nade za naše bolesne i nemoćne

U našoj župi živi preko 50 muževa i žena koji su stariji od 70 godina života. Sve smo ih prilikom božićnog blagoslova kuća upoznali i pozdravili, ali nismo imali prilike razgovarati s njima o potrebi primanja svetih sakramenata ispovijedi i pričesti kao i sakramenta bolesničkog pomazanja ili sakramenta za bolesne. Mnogi su od njih već godinama — poneki 10, a neki 15 i 20 godina — odvojeni od izvora duhovne hrane, što nas treba sve zabrinuti.

Zato riječ-dvije više o sakramentu za bolesne. Mnogi od nas vjernika ne znamo šta je to sakrament bolesnih i zbog toga imaju krivu predodžbu o njemu. To je razloga zašto u ovom dodatku donosimo nekoliko bitnih i važnih uputa u vezi s tim sakramentom.

Kao kršćanin u bolesti

Pa i kad ne postoji neposredna smrtna opasnost (bolest), onaj koji duže boluje, često puta se osjeća isključenim iz zajednice. On živi — kako se ono kaže — na rubu. Bolesnik više razmišlja o pitanjima ljudskoga postojanja nego onaj koji je zdrav. Zbog toga bolestan čovjek može svjesnije živjeti i vjerovati, ali može lakše i stradati — izgubiti volju za život.

Stoga je za bolesnika osobito važno:

— da se za njega brinu zdravi članovi obitelji i da bolesnik tu brigu osjeti

— da ga prijatelji i rođaci posjećuju i s njime razgovaraju

ništvo. »Hrvatski seljački dom« je dovršen 1937. godine. Prvu su priredbu u njemu održali bogičevački vatrogasci »s moralnim i materijalnim uspjehom«.

1938. godine staroj školi dozidan je novi, istočni dio. Od cirtora je za to, dopuštanjem Duhovnoga stola iz Zagreba, otcijepljeno 77 m².

22. veljače 1942. godine u prostorijama škole u Bogičevcima obavljen je prijelaz na katoličku vjeru oko 2.000 pravoslavaca iz okolice. Župnik je tim povodom zapisao: »Potpisani je uvjerenja da neće biti nikakova ploda od tih prelaza, nego samo duhovne štete. Međutim, u tim našim zamršenim prilikama, u tom požaru mržnje, nakana je Katoličke Crkve da se spase ugroženi ljudski životi. Crkva ne snosi nikakve odgovornosti za te prelaze koji su potaknuti od strane državne vlasti.«

19. siječnja 1949. godine iz župnoga su ureda odnesene sve matične knjige. Antun Šimić, ovlaštenik kotarskog odbora, preuzeo je ukupno 17 matičnih knjiga.

1950. godine bila je velika suša. Bunari skoro svi presušili. Bogičevljani vozili vodu s Dolnjaka.

1953. godine elektrificirana kapela u Dragaliću.

16—23. studenog 1958. godine misije u župi održali isusovci.

1959. godine elektrifikacija u G. Bogičevcima.

25. ožujka 1960. godine na večernjoj misi prvi puta zasvijetlilo električno svjetlo u župnoj crkvi.

Zapise što su ih poslije navedenih datuma zabilježili danas još živući župnici ostavljamo generacijama koje dolaze poslije nas. Mi se tih događaja još živo sjećamo.

Dodatak

BOLESNIČKO POMAZANJE

Znak nade za naše bolesne i nemoćne

U našoj župi živi preko 50 muževa i žena koji su stariji od 70 godina života. Sve smo ih prilikom božićnog blagoslova kuća upoznali i pozdravili, ali nismo imali prilike razgovarati s njima o potrebi primanja svetih sakramenata ispovijedi i pričesti kao i sakramenta bolesničkog pomazanja ili sakramenta za bolesne. Mnogi su od njih već godinama — poneki 10, a neki 15 i 20 godina — odvojeni od izvora duhovne hrane, što nas treba sve zabrinuti.

Zato riječ-dviije više o sakramentu za bolesne. Mnogi od nas vjernika ne znamo šta je to sakrament bolesnih i zbog toga imaju krivu predodžbu o njemu. To je razloga zašto u ovom dodatku donosimo nekoliko bitnih i važnih uputa u vezi s tim sakramentom.

Kao kršćanin u bolesti

Pa i kad ne postoji neposredna smrtna opasnost (bolest), onaj koji duže boluje, često puta se osjeća isključenim iz zajednice. On živi — kako se ono kaže — na rubu. Bolesnik više razmišlja o pitanjima ljudskoga postojanja nego onaj koji je zdrav. Zbog toga bolestan čovjek može svjesnije živjeti i vjerovati, ali može lakše i stradati — izgubiti volju za život.

Stoga je za bolesnika osobito važno:

— da se za njega brinu zdravi članovi obitelji i da bolesnik tu brigu osjeti

— da ga prijatelji i rođaci posjećuju i s njime razgovaraju

- da se za njega brine župna zajednica
- da svećenik posjeti bolesnika.

Bolesnik treba znati (osjetiti) da nije sam (osamljen)

Isus je znao šta to znači biti bolestan pa je zato i liječio bolesne ljude i pomagao im. Ustanovio je i jedan poseban sakramenat za bolesne: SAKRAMENAT BOLESNIČKOG POMAZANJA.

U poslanici sv. Jakova (poglavlje 5) čitamo: »Trpi li tko od vas nevolje, neka moli! Raduje li se tko, neka pjeva hvalospjev! Boluje li tko od vas, neka pozove crkvene starješine! Oni neka se mole nad njim i mažu ga uljem u ime Gospodnje, pa će molitva vjere spasiti bolesnika! Gospodin će ga podignuti i, ako je sagriješio, bit će mu oprosteno. Prema tome, ispovijedajte grijehe jedni drugima i molite jedni za druge da budete ozdravljeni.«

Bolesničko pomazanje

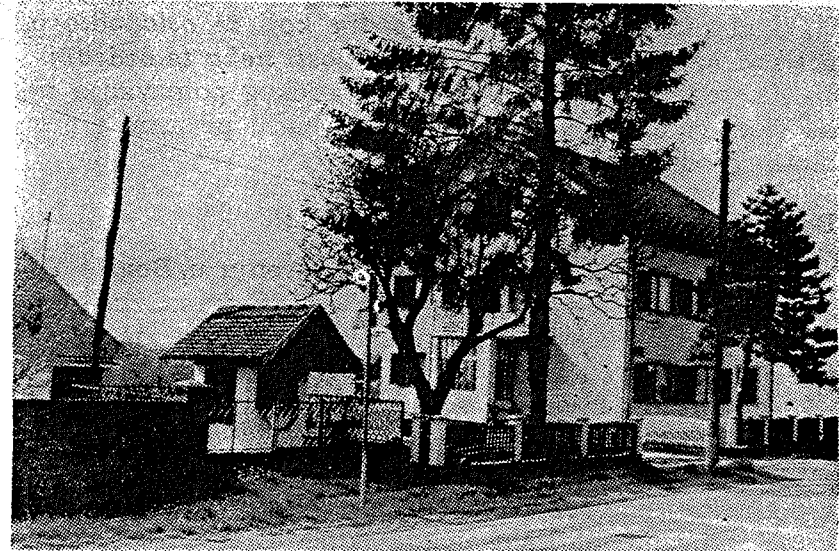
Bolesničko pomazanje se krivo nazivalo (i naziva) sakramenat za umiruće i označavalo se kao »posljednje pomazanje«. Ne smije se više upotrebljavati ova riječ i ovaj naziv. Sakramenat bolesničkog pomazanja nije — kako se to do sada često događalo — za one koji su na umoru ili koji su već umrli. Često je bilo tako da su rođaci zvali svećenika kad je bolesnik već izgubio svijest. Zašto?

- da se ne uznemiri bolesnik, kažu ukućani.
- mogao bi pomisliti da dolazi kraj, kažu oni.

S takvim i sličnim izjavama taj se sakramenat iz temelja krivo razumije. Novim obredom sakramenata u obnovi II. vatikanskog koncila jasno je rečeno: BOLESNIČKO POMAZANJE JE SAKRAMENAT BOLESNIH!

Bolesničko pomazanje — Kada?

- Pred veću operaciju
- Kad je netko duže vremena bolestan

Nova župna kuća u Gornjim Bogičevcima (foto: A. Zovko)

- U svakoj ozbiljnoj bolesti
- Kad je netko star i bolježljiv.

Bolesničko pomazanje — Kako?

Svaki sakramenat je jedna znakovita radnja u kojoj Bog daje svoju milost čovjeku koji vjeruje. Kao znakovi kod bolesničkog pomazanja upotrebljava se:

- mazanje uljem
- polaganje ruku.

Kod podjele sakramenta pomazanja mažu se većinom samo čelo i ruke; to su središnja izražajna područja ljudskog tijela. Pri tom svećenik govori

(kod mazanja na čelu): *Ovim svetim pomazanjem pomogao ti Gospodin u svom velikom milosrđu; bio s tobom u snazi Duha Svetoga;*

(kod mazanja ruku): *Gospodin koji te oslobodio od grijeha neka te spasi; u svojoj milosti neka te ozdravi.*

Za vrijeme podjeljivanja bolesničkog pomazanja neka članovi obitelji po mogućnosti budu prisutni i neka mole zajedno s bolesnikom.

Bolesničko pomazanje — Čemu?

- bolesnik biva podržan u povjerenju u Boga
- bolesnik biva ojačan pred iskušenjima zla, pesimizma i utučenosti; sakrament mu pomaže da svlada strah pred smrću
- bolesnik biva osposobljen da podnosi bolest i aktivno sudjeluje u nastojanju da ponovno ozdravi
- težak bolesnik se predaje u volju Božju: *Gospodine, neka bude tvoja volja*
- sakrament bolesničkog pomazanja daje oproštenje grijeha i predstavlja savršenstvo (cjelovitost) kršćanske pokore.

Što treba pripremiti

- bolesničko ulje (svećenik donosi sa sobom)
- stol prekriven bijelim stoljnjakom uz bolesnički krevet (taj stol treba bolesnik dobro vidjeti)
- dvije upaljene svijeće i križ na stolu ili na zidu
- blagoslovljenu vodu

Da je sakrament pomazanja sakrament za bolesne, a ne za smrtno bolesne ili umiruće, vidi se i iz sadržaja molitve koju svećenik moli na kraju:

Molimo te, Gospodine naš spasitelju: snagom Svetoga Duha pomozmi ovom bolesnom čovjeku u njegovoj slabosti. Ozdravi ga i oprost mu grijeha. Oslobodi ga od svih njegovih duševnih i tjelesnih bolova. U svom milosrđu podigni ga i učini ga zdravim i na duši i na tijelu da bi te mogao hvaliti, tebi zahvaljivati i opet se posvetiti svojim zadaćama u životu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen!

SADRŽAJ

Predgovor	3
Pismo vjernicima	4
Povijest župe Gornji Bogićevci	11
Uvod	11
Povijest župe	13
Župna crkva	20
Kapelice na području župe	27
Bogićevački župnici	32
Redovnice iz župe	42
Zapisi iz župne spomenice	44
Dodatak	49
Bolesničko pomazanje	49